

Sanayide sürdürülebilirlik farkındalığı artıyor

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL **Sanayi Odası (İSO)** ve İpsos işbirliğiyle hazırlanan 2025 yılı "**Sanayide** Sürdürülebilirlik Eğitimi Araştırması", **sanayi** sektöründe sürdürülebilirliğe yönelik farkındalığın arttığını ancak uygulamaya dönüşmesinde gecikme yaşandığını ortaya koydu. Türkiye genelinde 606 **sanayi** firmasının katılımı ile yapılan araştırmada 100 üzerinden puanlama yapıldı. Firmaların en yüksek skora ulaştığı başlık 50.33 ile 'Farkındalık' oldu. 'Yaklaşım' skoru ortalama 31.91, 'Uygulama' skoru ise 16.14 olarak ölçüldü. Araştırmanın ilki geçen yıl yapılmış ve 'Farkındalık' yüzde 48.97 olarak ölçülmüştü.

Araştırmaya göre firmaların birçoğu sürdürülebilirliğin kurumsal stratejiye entegre

edilmesinde henüz başlangıç aşamasında. Bilgi seviyesi sınırlı, sürdürülebilirlik hedef ve aksiyonlarını etkileyen en önemli etken ise "Kanun ve Yönetmelikler" olarak gösteriliyor. Araştırma **sanayi** firmalarının, sürdürülebilirlik uygulamaları için teşvik/ finansman desteğine ihtiyaç duyduğunu gösterdi. Sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların oranı yüzde 8 olurken, **sanayi** kuruluşlarının sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesapladığını belirtti. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesaplayanların oranı ise yüzde 26 oldu.

YASAL DÜZENLEME ETKİLİ

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AB'ye ihracat yapan firmaların sürdürülebilirlik

konusunu daha yaygın ele aldığına vurgu yaparak, "Türkiye'deki **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konusunda aksiyonlarını hızlandırması açısından yasal düzenlemeler etkili bir araç olarak öne çıkıyor" dedi.

Sanayi firmalarının farkındalık skoru 50,33'e yükseldi

Ipsos işbirliğiyle Türkiye'deki **sanayi** kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durumunu ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen araştırmanın 2025 yılı sonuçları açıklandı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından gerçekleştirilen "**İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması**"na göre **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konuları ile ilgili farkındalık skoru 50,33'e yükseldi.

Türkiye genelinde 606 **sanayi** firmasının katılımıyla yapılan araştırmaya göre, bu yıl, firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 ile (100 üzerinden yapılan puanlamayla) farkında-

lık oldu. Firmaların "yaklaşım" alanındaki skorları 31,91, uygulama skoru ise 16,14 olarak ölçüldü. Türkiye'de ilki geçen yıl yapılan araştırmada, 2024'te firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile "farkındalık" olurken, "yaklaşım" skoru 34,27, "uygulama" skoru ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, bir yılda **sanayi** alanındaki firmaların sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarında 1,36 puan artış olduğunu ortaya koydu.

Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarının sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplarken, AB'ye ihracat yapan firmalarda bu oran yüzde 26 oldu.

SANAYİDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FARKINDALIĞI ARTIYOR

ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması'na göre sanayi firmalarının sürdürülebilirlik konuları ile ilgili farkındalık skoru geçen yıla göre 1,36 puan arttı. Araştırmaya göre Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplarken, AB'ye ihracat yapan firmalarda bu oran yüzde 26 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından gerçekleştirilen "ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması"na göre sanayi firmalarının sürdürülebilirlik konuları ile ilgili farkındalık skoru 50,33'e yükseldi. Türkiye genelinde 606 sanayi firmasının katılımıyla yapılan araştırmaya göre, bu yıl, firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 ile (100 üzerinden yapılan puanlamayla) farkındalık oldu. Firmaların "yaklaşım" alanındaki skorları 31,91, uygulama skoru ise 16,14 olarak ölçüldü.

Türkiye'de ilk geçen yıl yapılan araştırmada, 2024'te firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile "farkındalık" olurken, "yaklaşım" skoru 34,27, "uygulama" skoru ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, bir yılda sanayi alanındaki firmaların sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarında 1,36 puan artış olduğunu ortaya koydu. Sürdürülebilirliğin kurumlara entegrasyonu başlangıç aşamasında.

Türkiye'deki sanayi kuruluşlarından sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplıyor. Firmaların sürdürülebilirlik hedef ve aksiyonlarını etkileyen en önemli etken "kanun ve yönetmelikler" olurken, sanayi firmaları sürdürülebilirlik uygulamaları için en çok "tesvik/finansman desteğine" ihtiyaç duyuyor. Sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı ise yüzde 8 civarında bulunuyor.

BİLGİ SEVİYESİ DÜŞÜK

Araştırmaya göre, Türkiye genelinde sürdürülebilirlikle ilgili gündem başlıklarına ilişkin beyana dayalı bilgi seviyesi çoğunlukla düşük kalıyor. Paris İklim Anlaşması ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi dışındaki konularda "hiç bilgili değilim" ve "pek bilgili değilim" diyenlerin oranı, "biraz bilgiliyim" ve "çok bilgiliyim" diyenlerden daha fazla. Ancak AB'ye ihracat yapan firmalarda tüm başlıklardaki bilgi seviyesi artıyor.

Sanayi firmalarının yüzde 25'i ekonomik, sosyal ya da çevresel bir konuda sürdürülebilirlik hedefi

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan

belirlemiş durumda. Türkiye'deki sanayi kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16'ya yükseldi. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olarak ölçüldü. Ayrıca gelecek 12 ay dikkate alındığında çevresel sürdürülebilirliğe yönelik öncelikler arasında "düşük karbonlu enerji tüketimi" gibi karbon ayak izinin azaltılmasında doğrudan etkili olacak adımlar görece daha az sayıda firma tarafından yüksek öncelikli olarak tanımlanıyor.

İklim değişikliği ile mücadele konusunda firmaların bilinçlendirilmesi için daha yoğun bir çalışma yapılması gerekiyor. Liderlerin sürdürülebilirlik konusundaki taahhütlerinin önemi artarken, Türkiye'deki sanayi firmalarının sürdürülebilirlik konu-

sunda aksiyon almaları konusunda yasal düzenlemeler geçen yıl olduğu gibi bu yıl da etkili bir araç olarak öne çıkıyor.

EN ÇOK TEŞVİK İHTİYACI VAR

Araştırma sonuçlarına göre sanayi firmaları, sürdürülebilirlik uygulamaları için geçen yıl olduğu gibi bu yıl da en çok "tesvik/finansman desteğine" ihtiyaç duyuyor. Buna karşılık Türkiye genelinde sürdürülebilirlik projelerinin finansmanı için sürdürülebilir finans ürün ve hizmetlerini kullanan firmaların oranı bir önceki seneye göre düşüş göstererek yüzde 10 ile sınırlı kaldı.

Sürdürülebilir finans uygulamaları arasında iklim değişikliği ile mücadele, düşük karbon ekonomisine geçiş, yeşil dönüşüm gibi konularda gerekli olan finansal destekler her geçen gün yaygınlaşıyor. Yine sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı geçen yıl yüzde 6 iken bu yıl yüzde 8 oldu.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNEMLİ BİR KRİTER

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, araştırmanın, Türkiye'deki sanayi firmalarının büyük bir kısmının, sürdürülebilirliği firmanın vizyonunun çok önemli bir parçası olarak gördüğünü ortaya koyduğunu aktardı. Bahçıvan, "Bulgulara göre sanayi kuruluşlarımız, sürdürülebilirliği kurumsal stratejiye entegre etme noktasında henüz başlangıç aşamasında olsa da sürdürülebilirliği iş süreçlerine entegre ettiğini belirten firmaların oranı bir önceki seneye göre artış göstermiş." ifadelerini kullandı. AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebilirlik bağlamındaki konuların daha yaygın şekilde ele alındığını kaydeden Bahçıvan, "AB'nin en önemli ihracat pazarımız olması sanayimizin sürdürülebilirliğe eğilimini de etkilediğini gösteren bu durum, sürdürülebilirlik bağlamında yaşanan dönüşümün uluslararası ticarete önemli bir kriter halini aldığı görüşünü de desteklemektedir." açıklamasında bulundu.

Şirket vizyonlarının ayrılmaz bir parçası

İsos Türkiye ESG Lideri Yasemin Özen Gürelli de araştırmanın, Türkiye'deki sanayi firmalarının sürdürülebilirliği artık şirket vizyonlarının ayrılmaz bir parçası olarak benimsediğini gösterdiğini bildirdi.

Gürelli, "Pek çok firma bu alanda hedefler koyarken, sürdürülebilirliğin iş süreçlerine ne ölçüde entegre edildiği firmalar arasında farklılık gösteriyor. Sürdürülebilirlik birimi ve yöneticisi bulunan firmalar bu konuda daha öne çıkıyor. Buna rağmen firmaların yalnızca dörtte biri sürdürülebilirlik hedefi belirleyerek somut adımlar atıyor. Bu durum, sürdürülebilirliğin iş stratejilerine tam olarak entegre edilemediğini gösteriyor" değerlendirmesinde bulundu. Sürdürülebilirlik alanında bilgi düzeyini artırmak için yapılması gerekenlerden bahseden Gürelli, "Firmaların sürdürülebilirlik hedefleri belirlemesini kolaylaştırmak adına yol gösterici rehberlerin hazırlanması ve özellikle KOBİ'lere yönelik danışmanlık desteği sağlanması da önemli bir ihtiyaç olarak öne çıkıyor" ifadelerini kullandı.

Her dört ihracatçı firmanın üçünde karbon ayak izi yok

Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16'ya yükseldi. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise sadece yüzde 26 olarak ölçüldü

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından Ipsos iş birliğiyle Türkiye'deki **sanayi** kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durum ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen "**İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması**"nın 2025 yılı sonuçları açıklandı. Türkiye genelinde 606 **sanayi** firmasının katılımı ile yapılan araştırmaya göre, 100 üzerinden yapılan puanlamayla firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 Farkındalık oldu. Firmaların 'Yaklaşım'

alanındaki skorları 31,91, Uygulama Skorları ise 16,14 olarak ölçüldü. Araştırmaya göre, Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16 oldu. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olarak ölçüldü. Araştırma, sürdürülebilirliğin rekabette önemli bir faktör haline gelmesi konusunda daha fazla liderlik ve entegrasyonu gerekli kıldığını da ortaya koydu. /02

Uluslararası ticarete önemli bir kriter oldu

AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebilirliğin daha yaygın ele alındığını belirten İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, "Bu durum, yaşanan dönüşümün uluslararası ticarete önemli bir kriter halini aldığı görüşünü de desteklemektedir" dedi. Ipsos CCO & Türkiye ESG Lideri Yasemin Özen Gürelli ise farkındalığın artmasına rağmen firmaların yalnızca dörtte birinin sürdürülebilirlik hedefi belirleyerek somut adımlar attığına dikkat çekti.

ISO SANAYİDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK EĞİLİMİ SKORLARI" AÇIKLANDI

Sanayici sürdürülebilirliğin farkında ama "yapamıyor"

ISO'nun araştırmasına göre geçen yıl 48,97 olarak ölçülen **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlikle ilgili farkındalığı bu yıl 50,33'e yükseldi. Ancak geçen yıl 34,27 olan yaklaşım skoru bu yıl 31,91'e; 18,19 olan uygulama skoru ise 16,14'e geriledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından Ipsos iş birliğiyle Türkiye'deki **sanayi** kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durum ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen "**İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması**"nın 2025 yılı sonuçları açıklandı. Türkiye genelinde 606 **sanayi** firmasının katılımı ile yapılan araştırmaya göre, 100 üzerinden yapılan puanlamayla firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 Farkındalık oldu. Firmaların 'Yaklaşım' alanındaki skorları 31,91, Uygulama Skorları ise 16,14 olarak ölçüldü.

Türkiye'de ilki geçen yıl yapılan araştırmada; firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile 'Farkındalık' olmuştur. Firmaların 'Yaklaşım' alanındaki skorları 34,27, 'Uygulama' skorları ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, böylece bir yıl içinde **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarının arttığını ancak uygulama skorlarının gerilediğini ortaya koydu.

Araştırmaya göre; Türkiye genelinde sürdürülebilirlikle ilgili gündem başlıklarına ilişkin beyana dayalı bilgi seviyesinin çoğunlukla düşük olduğu görüldü. Ancak AB'ye ihracat yapan firmalarda tüm başlıklardaki bilgi seviyesi artış gösterdi. **Sanayi firmalarının** yüzde 25'inin ekonomik, sosyal ya da çevresel bir konuda sürdürülebilirlik hedefi belirlediği görüldü.

Karbon ayak izini hesaplayanlar artışta

Araştırmaya göre, Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16 oldu. AB'ye ihracat yapan fir-

Erdal Bahçıvan

malar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olarak ölçüldü. Ayrıca gelecek 12 ay dikkate alındığında çevresel sürdürülebilirliğe yönelik öncelikler arasında "düşük karbonlu enerji tüketimi" gibi karbon ayak izinin azaltılmasında doğrudan etkili olacak adımlar görece daha az sayıda firma tarafından yüksek öncelikli olarak tanımlanıyor. Buna göre iklim değişikliği ile mücadele konusunda firmaların bilinçlendirilmesi için daha yoğun bir çalışma yapılması gerektiği ortaya çıkıyor. Araştırma, sürdürülebilirliğin rekabette önemli bir faktör haline gelmesi konusunda daha fazla liderlik ve entegrasyonu gerekli kıldığını da ortaya koydu.

Araştırmaya göre; liderlerin sürdürülebilirlik konusunda takahütlerinin önemi artarken Türkiye'deki **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konusunda aksiyon almaları konusunda yasal düzenlemeler geçen yıl olduğu gibi bu yıl da etkili bir araç olarak öne çıktı.

En çok finansman desteğine ihtiyaç var

Sanayi firmaları, sürdürülebilirlik uygulamaları için geçen yıl ol-

Yasemin Özgen Gürelli

duğu gibi bu yıl da en çok "Teşvik/ Finansman desteği"ne ihtiyaç duyuyor. Buna karşılık sürdürülebilirlik projelerinin finansmanı için sürdürülebilir finans ürün ve hizmetlerini kullanan firmaların oranı bir önceki seneye göre düşüş göstererek yüzde 10 ile sınırlı kaldı. Sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı geçen yıl yüzde 6 iken bu yıl yüzde 8 oldu.

"Sürdürülebilirlik artık önemli bir kriter"

Araştırma bulgularını değerlendiren İSO Başkanı **Erdal Bahçıvan**, henüz başlangıç aşamasında olsa da sürdürülebilirliği iş süreçlerine entegre eden firmaların arttığını dikkati çekti. AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebilirlik bağlamındaki konuları daha yaygın ele aldığını belirten Bahçıvan, "AB'nin en önemli ihracat pazarımız olması **sanayimizin** sürdürülebilirliğe eğilimini de etkilediğini gösteren bu durum, sürdürülebilirlik bağlamında yaşanan dönüşümün uluslararası ticarete önemli bir kriter halini aldığı görüşünü de desteklemektedir" dedi. Dönüşüm sürecinde **sanayinin** rekabetçiliğini korumak için tek-

ARAŞTIRMADA ÖNE ÇIKANLAR

- Firmalar sürdürülebilirliği kurumsal stratejiye entegre etmede başlangıç aşamasında
- AB'ye ihracat yapan firmalarda tüm başlıklardaki bilgi seviyesinde artış gözleniyor
- Hedef belirleyenler arasında ekonomik sürdürülebilirlik merkezde yer alıyor.
- **Sanayi** kuruluşlarından sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplıyor
- Firmaların hedef ve aksiyonlarını etkileyen en önemli etken "Kanun ve Yönetmelikler"
- **Sanayi** firmaları, uygulama için en çok "Teşvik/ Finansman desteği"ne ihtiyaç duyuyor
- Sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı yüzde 8.

noloji odaklı üretimin önemini bir kez daha vurgulayan **İSO Başkanı**, bu kapsamdaki yatırımlar için ihtiyaç duyulan finansmana erişimi ise "kritik unsur" olarak niteledi.

Ipsos CCO & Türkiye ESG Lideri Yasemin Özgen Gürelli de farkındalığın artmasına rağmen firmaların yalnızca dörtte birinin sürdürülebilirlik hedefi belirleyerek somut adımlar attığına dikkat çekti. Gürelli, "Bu durum, sürdürülebilirliğin iş stratejilerine tam olarak entegre edilemediğini gösteriyor" yorumunu yaptı. Firmaların bu dönüşümü daha sağlam temellere oturtabilmesi için bazı temel aksiyonlara ihtiyaç duyulduğunu ifade eden Gürelli, bunları farkındalık kampanyaları, liderlik eğitimleri, yol gösterici rehberlerin hazırlanması ve özellikle KO-Bİ'lere yönelik danışmanlık desteği olarak sıraladı.

AB'YE İHRACAT YAPAN FİRMALARDA ORANLAR DAHA YÜKSEK İki firmadan biri farkında 6 firmadan biri hesaplıyor

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, Ipsos işbirliğiyle Türkiye'deki **sanayi** kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durumunu ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen araştırmanın 2025 yılı sonuçları açıklandı. Bu yıla ilişkin araştırmanın 7 temel sonucuna göre, firmaların çoğu sürdürülebilirliğin kurumsal stratejiye entegre edilmesi noktasında henüz başlangıç aşamasında bulunuyor.

İSTANBUL-DÜNYA

İstanbul **Sa-nayi Odası (İSO)**, Ipsos işbirliği ile hazırladığı **İSO Sana-yide Sürdürüle-bilirlik Eğilimi Araştırması'nın** sonuçlarını açıkladı. Buna göre **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konuları ile ilgili farkındalık skoru geçen yıla göre 1,36 puan artarak 50,33'e yükseldi. İki firmadan birinin sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalığı artarken araştırmaya göre Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarının sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplıyor. AB'ye ihracat yapan firmalarda ise bu oran yüzde 26.

Türkiye genelinde 606 **sana-yi** firmasının katılımıyla yapılan araştırmaya göre, bu yıl, firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 ile (100 üzerinden yapılan puanlamayla) farkındalık oldu. Firmaların "yaklaşım" alanındaki skorları 31,91, uygulama skoru ise 16,14 olarak ölçüldü.

Türkiye'de ilki geçen yıl yapılan araştırmada, 2024'te firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile "farkındalık" olurken, "yaklaşım" skoru 34,27, "uygulama" skoru ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, bir yılda **sanayi** alanındaki firmaların sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarında 1,36 puan artış olduğunu ortaya koydu. **Sanayi** firmalarının yüzde 25'i ekonomik, sosyal ya da çevresel bir konuda sürdürülebilirlik hedefi belirlemiş durumda. Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16'ya yükseldi. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olarak ölçüldü.

Kurumlara entegrasyon daha birinci safhada

Araştırmanın 7 temel sonucuna göre, firmaların çoğu sürdürülebilirliğin kurumsal stratejiye entegre edilmesi noktasında henüz başlangıç aşamasında bulunuyor. Firmaların sürdürülebilirlik gündemine ilişkin bilgi seviyesi sınırlı iken, az sayıdaki

sürdürülebilirlik hedefi belirleyenler arasında ekonomik sürdürülebilirlik ile ilgili hedefler ise merkezde yer alıyor.

Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından sadece yüzde 16'sı karbon ayak izini hesaplıyor. Firmaların sürdürülebilirlik hedef ve aksiyonlarını etkileyen önemli etken "kanun ve yönetmelikler" olurken, **sanayi** firmaları sürdürülebilirlik uygulamaları için en çok "teşvik/finansman desteğine" ihtiyaç duyuyor. Sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı ise yüzde 8 civarında bulunuyor.

Bilgi seviyesi hala düşük

Araştırmaya göre, Türkiye genelinde sürdürülebilirlikle ilgili gündem başlıklarına ilişkin be-

yana dayalı bilgi seviyesi çoğunlukla düşük kalıyor. Paris İklim Anlaşması ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi dışındaki konularda "hiç bilgisi değilim" ve "pek bilgisi değilim" diyenlerin oranı, "biraz bilgisi sahibiyim" ve "çok bilgiliyim" diyenlerden daha fazla. Ancak AB'ye ihracat yapan firmalarda tüm başlıklardaki bilgi seviyesi artıyor.

Araştırma sonuçlarına göre **sanayi** firmaları, sürdürülebilirlik uygulamaları için geçen yıl olduğu gibi bu yıl da en çok "teşvik/finansman desteğine" ihtiyaç duyuyor. Buna karşılık Türkiye genelinde sürdürülebilirlik projelerinin finansmanı için sürdürülebilir finans ürün ve hizmetlerini kullanan firmaların oranı bir önceki seneye göre düşüş göstererek yüzde 10 ile sınırlı kaldı.

Uluslararası ticarete sürdürülebilirlik artık önemli bir kriter

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Bulgulara göre **sanayi** kuruluşlarımız, sürdürülebilirliği kurumsal stratejiye entegre etme noktasında henüz başlangıç aşamasında olsa da sürdürülebilirliği iş süreçlerine entegre ettiğini belirten firmaların oranı bir önceki seneye göre artış göstermiş" ifadelerini kullandı. AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebilirlik bağlamındaki konuların daha yaygın şekilde ele alındığını kaydeden Bahçivan, "AB'nin en önemli ihracat pazarımız olması **sanayimizin** sürdürülebilirliğe eğilimini de etkilediğini gösteren bu durum, sürdürülebilirlik bağlamında yaşanan dönüşümün uluslararası ticarete önemli bir kriter halini aldığı görüşünü de desteklemektedir." açıklamasında bulundu. Bahçivan, dönüşüm sürecinde **sanayinin** rekabetçiliğini korumak için teknoloji odaklı üretimin önemine vurgu yaparak, şöyle devam etti: "Bu kapsamdaki yatırımlar için ihtiyaç duyulan finansmana erişim ise kritik bir unsur. Türkiye'deki **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konusunda aksiyonlarını hızlandırması açısından yasal düzenlemeler ise etkili bir araç olarak öne çıkıyor. Çok taraflı bakış açısı ve işbirliklerinin her zamankinden daha önemli olduğu bu dönüşüm sürecinde **İSO** olarak çevresel ve sosyal unsurların üretimin merkezinde yer aldığı 'sürdürülebilir üretim' yaklaşımının yaygınlaştırılması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz, ülkemiz **sanayisini** desteklemeye devam edeceğiz."

Erdal Bahçivan

Yasemin Gürelli

'Farkındalık' artıyor 'uygulama' azalıyor

İSTANBUL Sanayi Odası'nca (ISO)

Ipsos işbirliği ile yapılan "ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması"nın 2025 yılı sonuçları, farkındalık açısından umut verdi. Geçen yıl 100 puan üzerinden 48.97 olan "farkındalık" skoru bu yıl 50.33'e çıktı. Ancak "uygulama" skoru ise 198.19'dan 16.4'e düştü. Bunun yanında "yaklaşım" skoru da 34.27'den 31.91'e geriledi.

Sonuçları yorumlayan isimlerden ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** "Bulgular, AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebilirlik bağlamındaki konuları daha yaygın şekilde ele alındığını gösteriyor. Uluslararası ticarete, sürdürülebilirlik artık önemli bir kriter" derken Ipsos CCO&Türkiye ESG Lideri Yasemin Özen Gürelli şunları vurguladı: Araştırma **sanayi** firmalarının sürdürülebilirliği artık şirket vizyonlarının ayrılmaz bir parçası olarak benimsediğini gösteriyor. Buna rağmen firmaların yalnızca dörtte biri sürdürülebilirlik hedefi belirleyerek somut adımlar atıyor. Bu durum, sürdürülebilirliğin iş stratejilerine tam olarak entegre edilemediğini gösteriyor."

● **Ekonomi Servisi**

Farkındalık skoru 50,33

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) tarafından gerçekleştirilen "İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması"na göre, sanayi firmalarının sürdürülebilirlik konuları ile ilgili farkındalık skoru 50,33'e yükseldi. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, Ipsos işbirliğiyle Türkiye'deki sanayi kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durumunu ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen araştırmanın 2025 yılı sonuçları açıklandı. Türkiye genelinde 606 sanayi firmasının katılımıyla yapılan araştırmaya göre, bu yıl, firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 ile (100 üzerinden yapılan puanlamayla) farkındalık oldu. Firmaların "yaklaşım" alanındaki skorları 31,91, uygulama skoru ise 16,14 olarak ölçüldü. Türkiye'de ilki geçen yıl yapılan araştırmada, 2024'te firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile "farkındalık" olurken, "yaklaşım" skoru 34,27, "uygulama" skoru ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, bir yılda sanayi alanındaki firmaların sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarında 1,36 puan artış olduğunu ortaya koydu.

◆ **ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması'na göre bir yıl içinde sanayi firmalarında sürdürülebilirlik konusunda farkındalık artışının yaşandığı belirtildi**

Sanayi kuruluşlarının 'Sürdürülebilirlik' farkındalığı artıyor

ŞURA NUR SAVRANOĞLU

İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından Ipsos Araştırma ve Danışmanlık Şirketi A.Ş. (Ipsos) iş birliğiyle Türkiye'deki **sanayi** kurumlarının sürdürülebilirlik konusundaki mevcut durum ve yaklaşımlarını anlamak üzere gerçekleştirilen **ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması'nın** 2025 yılı sonuçları açıklandı. Türkiye genelinde 606 **sanayi** firmasının katılımı ile yapılan araştırmaya göre, 100 üzerinden yapılan puanlamayla firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 50,33 Farkındalık oldu. Firmaların 'Yaklaşım' alanındaki skorları 31,91, Uygulama Skorları ise 16,14 olarak ölçüldü.

Türkiye'de ilk kez geçen yıl yapılan araştırmada; firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile 'Farkındalık' olmuştu. Firmaların 'Yaklaşım' alanındaki skorları 34,27, 'Uygulama' skorları ise 18,19 olarak ölçülmüştü. Araştırma, böylece bir yıl içinde **sanayi** firmaların sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalıklarında artış olduğunu ortaya koydu. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ile Ipsos CCO & Türkiye ESG Lideri Yasemin Özen Gürelli konuya dair açıklamalarda bulunarak uluslararası ticarette, sürdürülebilirliğin artık önemli bir kriter olduğunu ancak sürdürülebilirliğin, şirketlerin iş stratejilerine henüz tam entegre edilemediğini dile getirdi.

Sürdürülebilirlik gündem başlıklarında bilgi seviyesi düşük

Araştırmaya göre; Türkiye genelinde sürdürülebilirlikle ilgili gündem

başlıklarına ilişkin beyana dayalı bilgi seviyesinin çoğunlukla düşük olduğu görüldü. Paris İklim Anlaşması ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi dışındaki konularda 'Hiç bilgisi değilim' ve 'Pek bilgisi değilim' diyenlerin oranı, 'Biraz bilgi sahibiyim' ve 'Çok bilgiliyim' diyenlerin oranından daha fazla oldu. Ancak AB'ye ihracat yapan firmalarda tüm başlıklardaki bilgi seviyesi artış gösterdi. **Sanayi** firmalarının yüzde 25'inin de ekonomik, sosyal ya da çevresel bir konuda sürdürülebilirlik hedefi belirlediği görüldü.

AB'ye ihracat yapanlarda karbon ayak izi hesaplama oranı %26

Araştırmaya göre, Türkiye'deki **sanayi** kuruluşlarından karbon ayak izini hesaplayanların oranı geçen yıl yüzde 13 iken, bu yıl yüzde 16 oldu. AB'ye ihracat yapan firmalar arasında karbon ayak izini hesapladığını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olarak ölçüldü. Ayrıca gelecek 12 ay dikkate

alındığında çevresel sürdürülebilirliğe yönelik öncelikler arasında 'düşük karbonlu enerji tüketimi' gibi karbon ayak izinin azaltılmasında doğrudan etkili olacak adımlar görece daha az sayıda firma tarafından yüksek öncelikli olarak tanımlanıyor. Buna göre iklim değişikliği ile mücadele konusunda firmaların bilinçlendirilmesi için daha yoğun bir çalışma yapılması gerektiği ortaya çıkıyor. Araştırma, sürdürülebilirliğin rekabette önemli bir faktör haline gelmesi konusunda daha fazla liderlik ve entegrasyonu gerekli kıldığını da ortaya koydu. AB'ye ihracat yapan firmalarda bu konuların daha yaygın şekilde ele alınması da uluslararası rekabetin bir sonucu olarak öne çıktı.

Yasal düzenlemeler sürdürülebilirlik aksiyonunda etkili

Araştırmaya göre; liderlerin sürdürülebilirlik konusundaki taahhütlerinin önemi artarken Türkiye'deki **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konusundaki

da aksiyon almaları konusunda yasal düzenlemeler geçen yıl olduğu gibi bu yıl da etkili bir araç olarak öne çıktı. **En çok Teşvik/Finansman desteğine ihtiyacı var**

Araştırma sonuçlarına göre **sanayi** firmaları, sürdürülebilirlik uygulamaları için geçen yıl olduğu gibi bu yıl da en çok 'Teşvik/Finansman desteği'ne ihtiyaç duyuyor. Buna karşılık Türkiye genelinde sürdürülebilirlik projelerinin finansmanı için sürdürülebilir finans ürün ve hizmetlerini kullanan firmaların oranı bir önceki seneye göre de düşüş göstererek yüzde 10 ile sınırlı kaldı. Sürdürülebilir finans uygulamaları arasında iklim değişikliği ile mücadele, düşük karbon ekonomisine geçiş, yeşil dönüşüm gibi konularda gerekli olan finansal destekler her geçen gün yaygınlaşıyor. Yine sürdürülebilirlik konusunda kamuya açık rapor yayımlayan firmaların toplam oranı geçen yıl yüzde 6 iken bu yıl yüzde 8 oldu.

Bahçivan: Uluslararası ticarette, sürdürülebilirlik önemli bir kriter

2025 **ISO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi** Araştırma sonuçlarını değerlendiren Bahçivan, "Bulgulara göre **sanayi** kuruluşlarımız, sürdürülebilirliği kurumsal stratejiye entegre etme noktasında henüz başlangıç aşamasında olsa da sürdürülebilirliği iş süreçlerine entegre ettiğini belirten firmaların oranı bir önceki seneye göre artış göstermiş. Bulgular, AB'ye ihracat yapan firmalarda sürdürülebi-

lirlik bağlamındaki konuları daha yaygın şekilde ele alındığını gösteriyor. AB'nin en önemli ihracat pazarımız olması **sanayimizin** sürdürülebilirliğe eğilimini de etkilediğini gösteren bu durum, sürdürülebilirlik bağlamında yaşanan dönüşümün uluslararası ticarette önemli bir kriter haline aldığı görüşünü de destekliyor. Bu noktada dönüşüm sürecinde **sanayimizin** rekabetçiliğini korumak için teknoloji odaklı üretimin önemini bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Bu kapsamdaki yatırımlar için ihtiyaç duyulan finansmana erişim ise kritik bir unsur. Türkiye'deki **sanayi** firmalarının sürdürülebilirlik konusunda aksiyonlarını hızlandırması açısından yasal düzenlemeler ise etkili bir araç olarak öne çıkıyor. Çok taraflı bakış açısı ve iş birliklerinin her zamankinden daha önemli olduğu bu dönüşüm sürecinde **ISO** olarak çevresel ve sosyal unsurların üretimin merkezinde yer aldığı 'sürdürülebilir üretim' yaklaşımının yaygınlaştırılması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz, ülkemiz **sanayisini** desteklemeye devam edeceğiz" diye konuştu.

Gürelli: Sürdürülebilirlikte tam entegrasyon sağlanmadı

2025 **Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi** Araştırması'na göre sürdürülebilirliğin artık şirket vizyonlarının ayrılmaz bir parçası olarak benimsediğini belirten Gürelli, "Pek çok firma bu alanda hedefler koyarken, sürdürülebilirliğin iş süreçlerine ne ölçüde enteg-

re edildiği firmalar arasında farklılık gösteriyor. Sürdürülebilirlik birimi ve yöneticisi bulunan firmalar bu konuda daha öne çıkıyor. Buna rağmen firmaların yalnızca dörtte biri sürdürülebilirlik hedefi belirleyerek somut adımlar atıyor. Bu durum, sürdürülebilirliğin iş stratejilerine tam olarak entegre edilemediğini gösteriyor. Firmaların bu dönüşümü daha sağlam temellere oturtabilmesi için bazı temel aksiyonlara ihtiyaç duyuluyor. Sürdürülebilirlik alanında bilgi düzeyini artırmak için sektöre özel seminerler, atölyeler ve farkındalık kampanyaları düzenlenmesi büyük önem taşıyor. Üst yönetimlerin sürdürülebilirlik stratejilerine daha etkin biçimde dahil olabilmesi için liderlik eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve yönetim kurullarında sürdürülebilirliğin düzenli gündem maddesi kritik. Firmaların sürdürülebilirlik hedefleri belirlemesini kolaylaştırmak adına yol gösterici rehberlerin hazırlanması ve özellikle KOBİ'lere yönelik danışmanlık desteği sağlanması da önemli bir ihtiyaç olarak öne çıkıyor. Ekonomik sürdürülebilirlik hedefleri koyan firmaların teşvik edilmesi ve bu alanda uygulanan iyi örneklerin yaygınlaştırılması da dönüşümü hızlandıran uygulamalar arasında yer alıyor. Tüm bu öneriler hayata geçtiğinde, firmalar sadece yasal gereklilikleri karşılamakla kalmıyor; aynı zamanda sürdürülebilirliği stratejik bir kaldıraç olarak kullanarak rekabet avantajı elde ediyor" dedi.

